

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!Instrumente Structurale
2014-2020Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)

ORGANIZAREA JUDICIARĂ. PARTEA I (III)

Ministerul Public

Atribuțiile Ministerului Public

Ministerul Public își exercită atribuțiile în temeiul legii și este condus de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, în condițiile legii.

Procurorii trebuie să respecte drepturile și libertățile fundamentale, prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil, principiul egalității de arme, independența instanțelor și forța executorie a hotărârilor judecătorești definitive. În comunicarea publică, parchetele trebuie să respecte prezumția de nevinovăție, caracterul nepublic al urmăririi penale și dreptul nediscriminatoriu la informare.

Parchetele sunt independente în relațiile cu instanțele judecătorești, precum și cu celelalte autorități publice.

Ministerul Public exercită, prin procurori, următoarele atribuții:

- efectuează urmărirea penală în cazurile și în condițiile prevăzute de lege și participă, potrivit legii, la soluționarea conflictelor prin mijloace alternative;
- conduce și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, conduce și controlează activitatea altor organe de cercetare penală;
- sesizează instanțele judecătorești pentru judecarea cauzelor penale, potrivit legii;
- exercită acțiunea civilă, în cazurile prevăzute de lege;
- participă, în condițiile legii, la ședințele de judecată;
- exercită căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege;
- apără drepturile și interesele legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție, ale dispăruților și ale altor persoane, în condițiile legii;
- acționează pentru prevenirea și combaterea criminalității, sub coordonarea ministrului justiției, pentru realizarea unitară a politicii penale a statului;
- studiază cauzele care generează sau favorizează criminalitatea, elaborează și prezintă ministrului justiției propuneri în vederea eliminării acestora, precum și pentru perfecționarea legislației în domeniu;
- verifică respectarea legii la locurile de deținere preventivă;
- exercită atribuțiile prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- exercită orice alte atribuții prevăzute de lege.

Dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea, sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

În soluțiile dispuse, procurorul este independent, în condițiile prevăzute de lege. Procurorul poate contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul procedurii de verificare a conduitei judecătorilor și procurorilor, intervenția procurorului ierarhic superior, în orice formă, în efectuarea urmăririi penale sau în adoptarea soluției.

Soluțiile adoptate de procuror pot fi infirmate motivat de către procurorul ierarhic superior, când sunt apreciate ca fiind nelegale sau netemeinice.

Lucrările repartizate unui procuror pot fi trecute altui procuror în următoarele situații:

- suspendarea sau încetarea calității de procuror, potrivit legii;
- în absența sa, dacă există cauze obiective care justifică urgența și care împiedică rechemarea sa;
- lăsarea cauzei în nelucrare în mod nejustificat mai mult de 30 de zile.

Procurorul poate contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul procedurii de verificare a conduitei procurorilor, măsura dispusă de procurorul ierarhic superior.

Procurorii din fiecare parchet sunt subordonați conducătorului parchetului respectiv.

Conducătorul unui parchet este subordonat conducătorului parchetului ierarhic superior din aceeași circumscripție.

Controlul exercitat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, de procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel asupra procurorilor din subordine se poate realiza direct sau prin procurori anume desemnați.

Ministerul Public este autorizat să dețină și să folosească mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea, stocarea și descoperirea informațiilor privitoare la infracțiunile date în competența parchetelor, în condițiile legii.

Organele de poliție judiciară își desfășoară activitatea de cercetare penală, în mod nemijlocit, sub conducerea și supravegherea procurorului, fiind obligate să aducă la îndeplinire dispozițiile acestuia.

Serviciile și organele specializate în culegerea, prelucrarea și arhivarea informațiilor au obligația de a pune, de îndată, la dispoziția parchetului competent, la sediul acestuia, toate datele și toate informațiile, neprelucrate, deținute în legătură cu săvârșirea infracțiunilor.

Nerespectarea obligațiilor atrage răspunderea juridică potrivit legii.

În vederea desfășurării activităților prevăzute de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, în cadrul Ministerului Public pot funcționa, prin detașare, ofițeri sau agenți de poliție judiciară, sub directa conducere și controlul nemijlocit al procurorilor, în limita posturilor aprobate potrivit legii.

Detașarea ofițerilor și agenților de poliție judiciară se dispune, la solicitarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de către ministrul afacerilor interne, pe o perioadă de cel mult 3 ani, cu posibilitatea prelungirii din 3 în 3 ani, cu acordul acestora.

Numirea în funcții a ofițerilor și agenților de poliție judiciară se face prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Nu pot ocupa funcția de ofițer sau agent de poliție judiciară, lucrători, informatori sau colaboratori, chiar acoperiți, ai serviciilor de informații. Anterior numirii în funcție, aceștia vor da o declarație olografă pe propria răspundere că nu fac și nu au făcut parte din serviciile de informații, că nu sunt și nu au fost colaboratori sau informatori ai acestora.

Încetarea detașării ofițerilor și a agenților de poliție judiciară se poate dispune înaintea perioadei prin ordin motivat al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe durata detașării ofițerilor și agenților de poliție judiciară nu pot primi de la organele ierarhic superioare nicio însărcinare.

Dispozițiile procurorilor sunt obligatorii pentru ofițerii și agenții de poliție. Actele întocmite de aceștia din dispoziția scrisă a procurorului sunt efectuate în numele acestuia.

Ofițerii și agenții de poliție judiciară au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru ofițerii de poliție și agenții de poliție și beneficiază, în mod corespunzător, de drepturile prevăzute la art. 11 și 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Ofițerii și agenții de poliție judiciară detașați își păstrează salarizarea avută la data detașării.

Atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul afacerilor interne privind drepturile și răspunderile ce revin ofițerilor și agenților de poliție judiciară detașați se exercită de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Atribuțiile privind acordarea gradelor profesionale pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară detașați se exercită de ministrul afacerilor interne, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Dispozițiile art. 6 din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător în raport cu activitatea ofițerilor și agenților de poliție judiciară.

Pentru ofițerii și agenții de poliție judiciară detașați în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție sunt aplicabile dispozițiile prevăzute în legile speciale aplicabile acestora.

Procurorul participă la ședințele de judecată, în condițiile legii, și are rol activ în aflarea adevărului.

Procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză. Procurorul poate contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii intervenția procurorului ierarhic superior, pentru influențarea în orice formă a concluziilor.

În procesele penale, la ședința de judecată participă procurorul care a efectuat sau a supravegheat urmărirea penală ori alt procuror desemnat de conducătorul parchetului.

Procurorul exercită, în condițiile legii, căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești pe care le consideră netemeinice și nelegale.

Ministrul justiției, când consideră necesar, din proprie inițiativă sau la cererea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, exercită controlul asupra procurorilor, prin procurori anume desemnați de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, de procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, de procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ori de ministrul justiției.

Controlul constă în verificarea eficienței manageriale, a modului în care procurorii își îndeplinesc atribuțiile de serviciu și în care se desfășoară raporturile de serviciu cu justițiabilii și cu celelalte persoane implicate în lucrările de competența parchetelor. Controlul nu poate viza măsurile dispuse de procuror în cursul urmăririi penale și soluțiile adoptate.

Ministrul justiției poate să ceară procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, informări asupra activității parchetelor și să dea îndrumări scrise cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea și combaterea eficientă a criminalității.

Organizarea Ministerului Public

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție coordonează activitatea parchetelor din subordine, îndeplinește atribuțiile prevăzute de lege, are personalitate juridică și gestionează bugetul Ministerului Public.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este condus de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ajutat de un prim-adjunct și un adjunct. În activitatea sa, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este ajutat de 3 consilieri.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este ordonator principal de credite.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție reprezintă Ministerul Public în relațiile cu celelalte autorități publice și cu orice persoane juridice sau fizice, din țară sau din străinătate.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție exercită, direct sau prin procurori anume desemnați, controlul asupra tuturor parchetelor.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție participă la ședințele Înaltei Curți de Casație și Justiție în Secția Unite, precum și la orice complet al acesteia, când consideră necesar.

În cazul imposibilității de participare, procurorul general delegă pe prim-adjunctul sau pe adjunctul său ori pe un alt procuror pentru a participa, în locul său, la ședințele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție desemnează, dintre procurorii acestui parchet, pe procurorii care participă la ședințele Curții Constituționale, în cazurile prevăzute de lege.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție are în structură secții conduse de procurori-șefi, care pot fi ajutați de adjuncti. În cadrul secțiilor pot funcționa servicii și birouri conduse de procurori-șefi.

În exercitarea atribuțiilor ce-i revin, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție emite ordine cu caracter intern.

În cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție funcționează colegiul de conducere, care hotărăște asupra problemelor generale de conducere ale Ministerului Public.

Colegiul de conducere a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este constituit din procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul, și 5 procurori aleși în adunarea generală a procurorilor.

Adunarea generală a procurorilor Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se convoacă de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, anual sau ori de câte ori este necesar.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție elaborează anual un raport privind activitatea desfășurată, pe care îl prezintă Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii și ministrului justiției, nu mai târziu de luna februarie a anului următor. Ministrul justiției va prezenta Parlamentului concluziile asupra raportului de activitate a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. (Va urma)

Expert media, Florin FĂINIȘI

INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro